

Foreningen NORDEN

REFERAT AF Foreningen NORDENs repræsentantskabsmøde LØRDAG DEN 25. MAJ 2019 KL. 10.00 – 16.00 VIFTEN, RØDOVRE

Jubilæumsrepræsentantskabsmødet blev budt velkommen af Rødovres borgmester **Erik Nielsen** og landsformanden **Mogens Jensen**. Herefter fællessang ”Dejlig er Norden” (skrevet til jubilæet af **Bertel Haarder**), og velkomst ved lokalafdelingens formand **Flemming Thøgersen**.

Kulturprogrammet bestod af **Rødovre Musikskoles kor**, afsløring af Jubilæumsplakat af og ved **Per Arnoldi**, oplæsning af **Einar Már Guðmundsson** til lejligheden skrevne Prolog ved **Sofie Gråbøl**.

Herefter overrækkelse af Foreningen NORDENs hæderspris i form af en akvarel af den grønlandske kunstner **Aka Høegh** over det grønlandske sagn Ravnen og Ømmerten til **Bent Fabricius-Bjerre** der kvitterede i ord og toner.

Rødovre Musikskoles kor sluttede den kulturelle del af, hvorefter **Eva Kjer Hansen**, Minister for Nordisk Samarbejde holdt tale.

Derefter gik repræsentantskabet over til den vedtægtsbaserede dagsorden.

AD DAGSORDENENS PUNKT 1) VALG AF DIRIGENT

Mogens Jensen foreslog **Peter Palshøj** til dirigent.

Peter Palshøj blev valgt og overtog dirigentstolen. Han takkede for valget og konstaterede, at mødet var lovligt indkaldt og beslutningsdygtigt jf. vedtægternes § 7 stk. 4: *“Ordinært repræsentantskabsmøde holdes hvert år i maj/juni. Mødet indkaldes senest 1. marts.”*

AD DAGSORDENENS PUNKT 2) LANDSFORMANDENS BERETNING OM VIRKSOMHEDEN

Dirigenten henviste til den skriftlige beretning, der var udsendt til deltagerne på forhånd. *(Beretningen kan ses på foreningens hjemmeside eller rekvireres fra landskontoret).*

Herefter gav **dirigenten** ordet til **landsformanden, Mogens Jensen**, der aflagde den mundtlige beretning *(bilag 1)*.

Efter beretningen var der debat.

Susanne Prip Madsen takkede for et godt indledende arrangement for mødet og for landsformandens beretning. Hun glædede sig især over, at FN’s Verdensmål var sat i fokus, og hun opfordrede lokalafdelinger og kredse til at tænke verdensmålene ind i de lokale arrangementer.

Line Barfod takkede for beretningen og det flotte indledende arrangement. Hun fortsatte: Havets Moder er en grønlandsk fortælling om et samfund, der sultede fordi fangstdyrene blev væk. Til sidst sendte de i desperation en åndemaner ned til Havets Moder. Efter mange trængsler kom åndemaneren frem til Havets Moder og så at hendes hår var fuldt af affald/utøj. Åndemaneren fjernede det hele og redte hendes hår, så det blev smukt. Derefter takkede Havets Moder åndemaneren og fortalte at affaldet/utøjet var menneskenes brud på god moral, deres grådighed og fråseri. Hun var blevet så vred på menneskene, så hun havde tilbageholdt alle fangstdyrene. Nu slap hun dem løs igen, men fortalte åndemaneren, at det var vigtigt at menneskene fremover opførte sig ordentligt og kun tog det fra naturen de havde behov for, at de opførte sig ordentligt. Åndemaneren rejste tilbage og fortalte menneskene, hvad Havets Moder havde fortalt.

Den historie er i århundrede blevet fortalt i Grønland. Der er brug for, at vi i resten af verden begynder at lære den samme moral.

Vi er nødt til at gøre op med grådigheden og fråseriet. Både af hensyn til natur og mennesker. Planeten Jorden skal nok overleve, men hvis den skal være beboelig for mennesker, så skal der handles nu.

FN's eksperter er meget klare: vi er nødt til at handle på alle FN's verdensmål i sammenhæng, så vi både sætter ind i forhold til klima, miljø, ulighed, demokrati og de øvrige mål.

Selvom Danmark er et lille land, når vi tæller indbyggere, så kan vi som et af de rigeste lande og et af de lande der udleder mest CO2 og bruger flest ressourcer pr. indbygger, gøre en stor forskel ved at bruge vores viden og vores demokrati til at vise, at det kan lade sig gøre at omstille hele samfundet.

Vi har dygtige virksomheder, landmænd og civilsamfundsorganisationer der er i fuld gang. Og Foreningen NORDEN bør med den nordiske bagage gå med i arbejdet.

Fritze Lundstrøm fortalte, at lokalafdelingen i Kolding havde haft et arrangement med **Minik Rosing**, der er professor i Geologi ved Københavns Universitet og født i Nuuk om klimaforandringerne, som hun gerne ville anbefale til andre lokalafdelinger. Hun fortalte også om det færøske flag *Merkið* ("Mærket"), som for første gang blev anvendt den 22. juni 1919 og siden 1940 har det været brugt officielt. Det er tilladt at flage privat i de øvrige nordiske lande. Den 25. april fejrer færingerne deres flag, Merkið. Over hele Færøerne holdes der denne dag folkemøder, hvor færingerne kommer sammen for at fejre deres flag. Man hører typisk en flagtale og synger bl.a. flagsangen "Sjá tú blánar" (direkte oversat: "Se du bliver blå"). Hun anbefalede, at Foreningen NORDENs lokalafdelinger også deltog i markeringerne.

Jørgen Andresen takkede også for beretningerne og opfordrede til, at FNF tog sagen om et nordisk klimadiplomati op med baggrund i, at Norden er verdens 13 største økonomi og at man kigger på os udefra.

Bent Roskjær fortalte om arbejdet med Norden i Helsingør det gode samarbejde med Helsingør Kommune.

Mogens Jensen takkede for de mange positive ord. Han var enig i, at verdensmålene også bør være en del af de lokale aktiviteter. Det giver god mening både indadtil og udadtil. Han takkede Line Barfod for den smukke beretning. Vi skal ændre vores forbrug og energiforsyning. Vi er i Norden nogen af dem, der går forrest og derfor giver det mening også at gå ud i verden og påvirke til forandringer. Han var imponeret over de mange, mange aktiviteter, der fandt sted rundt om i landet. Det viser saft og kraft. Og vi skal forsøge at få de unge med, men ikke på bekostning af vore traditionelle aktiviteter.

Repræsentantskabet vedtog enstemmigt beretningerne.

AD DAGSORDENENS PUNKT 3) LANDSSTYRELSENS FORSLAG TIL STRATEGI

Dirigenten henviste til den udsendte kommenterede dagsorden, hvoraf det fremgik, at der ikke var forslag til ændringer.

Repræsentantskabet vedtog Strategien.

AD DAGSORDENENS PUNKT 4) FORSLAG FRA LANDSSTYRELSEN

Dirigenten gjorde opmærksom på, at forslaget til Visionspapir var til behandling under dette punkt, og **Svend Tychsen** gennemgik forslaget med det udvidede dokument Meget mere Norden, som forklaringsbilag.

Efter en kort debat blev **Visionspapiret vedtaget (bilag 2)**.

AD DAGSORDENENS PUNKT 5) FORSLAG TIL BEHANDLING JF. § 7, STK. 4.

Dirigenten gjorde opmærksom på, at der forelå et forslag fra Thisted afdeling:

Svensk og norsk tilføjes listen over 2. fremmedsprog på de gymnasiale uddannelser. Her er der i forvejen tradition for et stort udbud af mange forskellige sprog, så svensk og norsk kan indgå i fagrækken uden administrative ændringer.

Ole Vagn Christensen forelagde forslaget og gjorde opmærksom på, at der selvfølgelig vil der være startvanskeligheder: hvor skaffes en kvalificeret lærer, hvordan gør man kursisterne interesseret, så der bliver nok til, at man kan danne et hold osv. Det er alt sammen "fase 2". I første omgang gælder det om at få formalia i orden.

Repræsentantskabet vedtog forslaget.

AD DAGSORDENENS PUNKT 6) GODKENDELSE AF REGNSKABER

Dirigenten henviste til Foreningen NORDENs regnskab for 2018, der lå som bilag til den kommenterede dagsorden sammen med revisionsprotokol og udtalelsen fra foreningens kritiske revisorer. Han henviste også til, at landsstyrelsen **indstillede** regnskabet til vedtagelse.

Generalsekretæren forelagde regnskaberne.

Dirigenten spurgte, om man kunne **godkende regnskabet, hvilket repræsentantskabet gjorde.**

AD DAGSORDENENS PUNKT 7) FASTSÆTTELSE AF KONTINGENT

Dirigenten henviste til den udsendte kommenterede dagsorden, hvor det fremgår, at Repræsentantskabet i 1984 vedtog, at kontingentet for Foreningen NORDEN reguleres hvert andet år på basis af Forbrugerprisindekset. Da sidste regulering fandt sted pr. 2018 med virkning for 2019, skal kontingenterne reguleres på ny i 2020 med virkning for 2021.

AD DAGSORDENENS PUNKT 8) GODKENDELSE AF JUSTERET BUDGET FOR DET LØBENDE ÅR OG BUDGET FOR DE TO FØLGENDE ÅR

Dirigenten henviste til justeret budget for 2019 og for 2020, samt forslag til budget for 2021.

Generalsekretæren forelagde forslagene.

Budgetterne indstilles til vedtagelse af landsstyrelsen.

Repræsentantskabet vedtog de af landsstyrelsen indstillede budgetter uden ændringer.

AD DAGSORDENENS PUNKT 9) VALG AF LANDSFORMAND

Dirigenten henviste til den udsendte kommenterede dagsorden, hvoraf det fremgik, at **Mogens Jensen** havde accepteret genvalg og der var ikke ved tidsfristens udløb modtaget yderligere forslag til nyvalg.

Mogens Jensen blev valgt med akklamation.

Mogens Jensen takkede for valget.

AD DAGSORDENENS PUNKT 10) VALG AF LANDSSTYRELSESMEDELMER

Dirigenten henviste til den kommenterede dagsorden og konstaterede, at Repræsentantskabsmødet i henhold til vedtægternes § 10 stk. 2 vælger indtil 15 landsstyrelsesmedlemmer.

Landsstyrelsen foreslår:

Line Barfod

Lars Barfoed (KF)

Villum Christensen (LA)

Bente Dahl

Nadeem Farooq (RV)

Christian Juhl (EL)

Karen Klint

Turid Leirvoll (SF)

Jacob Lund (S)

Susanne Prip Madsen

Jan Erik Messmann (DF)

Erik Nielsen (KL)

Ulla Sandbæk (AL)

Flemming Thøgersen

Repræsentantskabet har tidligere godkendt, at der afsættes en plads i landsstyrelsen til partier, der er repræsenteret i Folketinget.

Ovennævnte blev valgt.

AD DAGSORDENENS PUNKT 11) VALG AF TO KRITISKE REVISORER

Dirigenten henviste til den kommenterede dagsorden og indstillingen fra Landsstyrelsen af **Dora Bentsen, København** til genvalg og **Bjarne Dalum, Randers** til nyvalg.

Repræsentantskabet godkendte indstillingen.

AD DAGSORDENENS PUNKT 12) FASTSÆTTELSE AF NÆSTE ÅRS REPRÆSENTANTSKABSMØDE

Landsstyrelsen indstiller, at næste års repræsentantskabsmøde afholdes

LØRDAG DEN 16. MAJ 2020,

hvilket repræsentantskabet godkendte.

AD DAGSORDENENS PUNKT 13) TEMADRØFTELSE

Dirigenten henviste til landsstyrelsens beslutning om, at Visionspapiret, der var vedtaget under dagsordenens punkt 4, udgjorde temadrøftelsen.

AD DAGSORDENENS PUNKT 14) EVENTUELT

Susanne Prip Madsen fortalte om forberedelserne til Folkemødet på Bornholm, hvor foreningen igen i år ville være synlig og have en aktivitet i Nordens telt på festpladsen, hvor hun håbede mange medlemmer ville møde op. Hun berettede også kort om situationen i FNU.

Christian Lagoni fortalte om arbejdet med Nordjobb, herunder rekrutteringsdelen, hvor han havde været rundt på uddannelsesinstitutioner og reklamere for Nordjobb, og han ville meget gerne komme ud til lokalafdelingerne og uddannelsesinstitutioner i deres område med et oplæg.

Frants Hagen Hagensen takkede for et godt møde og fortalte om træskibsflåden fra Færøerne.

Marion Pedersen takkede **Mogens Jensen** og **jubilæumsudvalget** for et fantastisk arbejde og højt aktivitetsniveau i forbindelse med jubilæumsfejringerne.

Ole Vagn Christensen fortalte om forberedelserne af Kulturmødet på Mors, hvor han glædede sig over samarbejdet med landsforeningen og håbede, at mange medlemmer ville møde op 22. – 24. august.

Mogens Jensen takkede **dirigenten** for veludført hverv og deltagerne for deres konstruktive bidrag.

Mødet **afsluttedes** herefter af **dirigenten**, der takkede for god ro og orden, hvorefter var der fællessang.

PJL/pjl 24.06.19

Bilag 1

Mundtlig beretning Repræsentantskabsmøde 25. maj 2019

Kære venner.

Er det ikke fantastisk at være med i en forening, der har eksisteret i 100 år, lever og leverer så mange positive resultater. Og ikke mindre fantastisk, at være med i en forening, som der i høj grad også er brug for i nutiden og fremtiden.

Lad os bare slå det fast: Uden denne forening ville de nordiske samarbejde ikke have været det, vi i dag kender Norden som.

Foreningen NORDEN står fadder til det uforpligtende, folkelige fællesskab, som vi gennem årtier har været med til at opbygge mellem de nordiske lande. Et samarbejde, der er kommet til verden i krigens skygge i 1919.

Kun 5 måneder efter 1. verdenskrigs afslutning tog vise mænd initiativ til at starte en forening, hvis ypperste formål var at søge samarbejde over landegrænserne efter en tid, hvor nationalisme og indadskuelse havde bragt lidelser og død på slagmarkederne. I den tid var der mennesker, der ville være med til at forme en fremtid, der byggede på tillid og samarbejde. Som udarbejdede Foreningen NORDENs første formålsparagraf, hvor der står: Foreningen NORDEN, dansk forening for nordisk samarbejde, har til formål på alle områder at styrke og udvikle de nordiske folks samarbejde indadtil og udadtil.

Det var et opgør med en tid, hvor man havde set indadtil og glemt udsynet. Og den formålsparagraf er gældende den dag i dag – uden at være forældet. Vi ser desværre fortsat folk, der glemmer udsynet!

Og samarbejdet med de andre nordiske lande sluttede ikke dér. Foreningen ville noget mere, men udgangspunktet var Norden. Norden udviklede sig til også at stå bag internationalt samarbejde både i Folkeforbundet i mellemkrigstiden og efter 2. verdenskrig spillede de nordiske lande en stor rolle i oprettelsen af såvel Europarådet og Forenede Nationer, hvor de to første generalsekretærer kom fra Norden. Først norske Trygve Lie fra 1946 – 52 efterfulgt af svenske Dag Hammarskjöld fra 1953 – 61.

Det er klart bevis på, at Norden spillede en aktiv rolle i opbygningen af FN og bevis på, at den sætning om indadtil og UDADTIL i formålsparagraffen ikke var glemt.

Foreningen NORDEN var og er en bred folkelig bevægelse.

Ja, i mellemkrigstiden en folkelig fredsbevægelse, som med sin vision to gange i 30'erne blev indstillet til Nobels Fredspris.

Men også en bevægelse, som ønsker et fordybet samarbejde med de andre nordiske landes folk i erkendelse af, at regeringer og parlamenter kan gøre meget, men uden en folkelig baggrund går det ikke.

Derfor var foreningens store mål at skabe folkelige forbindelser over landegrænserne. ”Kendskab giver venskab” var sloganet, da foreningens mange afdelinger rundt om i landet begyndte venskabsbysamarbejdet – et samarbejde, der så dagens lys første gang i 1939, da venskabsbyforbindelsen mellem Thisted og Uddevalla blev etableret. En aftale, der lagde grunden til et kolossalt folkeligt fællesskab mellem de nordiske lande. Masser af møder, masser af venskaber og familiære forbindelser blev etableret. Dybe venskaber, som holder endnu og ægteskaber på tværs af grænserne, der stadig findes masser af eksempler på.

Alt det lagde grunden til, at foreningen sammen med sine søsterforeninger i de andre nordiske lande måtte sige: nu har vi skabt tusindvis af forbindelser, og nu må vi have hjælp af parlamenterne og regeringerne til næste skridt, nemlig at gøre det så let og enkelt som muligt for de mange, at beholde kontakten.

En folkelig forening kan meget, men den kan ikke lave lovgivning.

Og det var der brug for nu: en pasunion, så venskaberne kunne udfolde sig over landegrænserne uden bureaukratiske forhindringer, et fælles arbejdsmarked, så man kunne slå sig ned og leve hos hinanden, en socialkonvention, så man havde de samme sociale rettigheder, som borgerne i det land, man havde bosat sig i. Senere kom et fælles uddannelsesmarked, så børn og børnebørn kunne tage uddannelser i de andre nordiske lande.

Alt det et resultat af en folkelig vilje. Af et krav rejst af befolkningerne og så imødekommet af regeringerne. Ikke omvendt! Det dejligste eksempel på samfund, der blev styret nedefra og op – og ikke oppefra og ned.

Foreningerne NORDEN sejrede på de indre linjer. Vi var med til at skabe et folkeligt Norden med åbne grænser og fri bevægelighed. Nuvel, vi kan stadig finde eksempler på grænsehindringer, som vi som forening gør hvad vi kan, for at få elimineret, men den overordnede struktur er på plads.

Venskabet mellem de nordiske lande gav også velstand.

En velstand, som de nordiske lande har udnyttet med samme formål; nemlig at lave et så lige samfund, som muligt, med opbygningen af velfærdsstaten. En velfærdsstat, der bygger på det kollektive ansvar for de svageste i modsætning til samfund, der i højere eller mindre grad bygger på private forsikringsordninger.

Alle de nordiske lande valgte samme retning, inspirerede hinanden til at opbygge verdens mest harmoniserede region. Ikke alene med velfærdsstaten. Også vores folkestyrer har udviklet sig i samme retning.

Helt overordnet må man nok sige, at Grundtvig og Kold ikke levede forgæves i Danmark, men har også påvirket folkestyret med dannelse og deltagelse, med pluralisme og respekt for hinanden i alle de nordiske lande. Folkeskole, folkehøjskole, ja sågar Folkeuniversitet viser, at uddannelse og dannelse ikke skulle være for en eksklusiv kreds, men være for hele folket. I dag er der flere folkehøjskoler i Sverige end i Danmark, så Norden lod sig inspirere af Danmark på dette område.

Lige som vi så i høj grad lod os inspirere af Sverige, når det gælder velfærdsstaten. Vi har givet og taget i opbygningen af vores samfund – vi har kigget hinanden over skuldrene i langt højere grad, end de fleste tænker i dagligdagen – og vi gør det stadigvæk.

Når vi mødes til vore nordiske møder i Nordisk Råd, i Nordisk Ministerråd og ikke mindst i vores forskellige partisammenhænge og faglige sammenhænge, taler vi sammen og lader os inspirere. Det er en fantastisk måde at lave fællesskab på.

Der er sjældent brug for hverken stok eller gulerod, det vokser bare frem, fordi grundlaget og den fælles forståelse af, hvor vi vil hen, er den samme. Det er Nordens styrke. Og det hænger så utrolig godt sammen med, at Norden er skabt af folket. I frivillighed, med gensidig respekt og tillid og helt ubureaukratisk.

Vi har ikke alene skabt et fællesskab om folkestyre og uddannelse og dannelse og den sociale velfærd. Vi har også skabt en fælles forståelse af et arbejdsmarked, som fungerer på sin helt egen måde i Norden. Jeg var glad for, at jeg som formand for Foreningen NORDEN, som min første store opgave, kunne være med til at fremlægge en stor og grundig udredning, som var lavet på vores forenings initiativ om det fælles nordiske arbejdsmarked.

En rapport, der slog fast, at vi gennem de sidste 100 år har vi fået opbygget et arbejdsmarked i alle de nordiske lande, som i høj grad ligner hinanden. Den nordiske model med velfærdsstat og arbejdsmarkedsmodel er knyttet til den fælles forståelse for lighed, effektivitet, deltagelse og medborgerskab samt en dialogbaseret beslutningskultur. Vi har en høj grad af organisering i arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer, der giver bred legitimitet.

Og med det som baggrund, har vi fået opbygget et arbejdsmarked, der primært reguleres gennem aftaler mellem arbejdsmarkedets parter, frem for gennem lovgivning. Det er også en vigtig del af den nordiske model!

Vi har i Norden set fordelene i, at inddragelsen af arbejdsmarkedets parter i udformningen af arbejdsmarkedet giver ejerskab og dermed også fleksibilitet, som viser sig nyttigt især i krisetider.

Vi har et arbejdsmarked, der – fordi det ikke er lovgivning, men baseret på aftaler – løbende kan justeres efter forholdene. Hvor der stilles større krav i opgangstider og mindre krav i nedgangstider.

Og den fleksibilitet giver samtidig ro på arbejdsmarkedet og er med til at fremme de nordiske landes vækst og konkurrencekraft.

Arbejdsmarkedsmodellen har været en afgørende faktor i udviklingen af den nordiske velfærdsmodel. Tingene hænger sammen!

Det blev også slået fast, da jeg for nyligt deltog i en konference om netop dette emne, som Dansk Industri og CO-Industri holdt i Fællessalen på Christiansborg i anledning af vores forenings jubilæum. Dejligt at se, at jubilæet har sat så meget i gang, så mange forskellige steder.

Vi har også på en lang række andre områder inspireret hinanden.

Kulturpolitikken er et vigtigt område, hvor vi – i øvrigt på Foreningerne NORDENs initiativ – i midten af 60'erne fik etableret en Nordisk Kulturfond, i erkendelse af, at kulturen er det kit, der får os til at hænge bedre sammen.

Nordisk Kulturfond er et samarbejdsorgan som har til opgave at yde støtte til projekter, der kan formidle kunst og kultur skabt i Norden til publikum i og udenfor de nordiske lande. Ja, i hørte rigtigt: indadtil og udadtil! På kulturpolitikens område har det også været vigtigt for skiftende nordiske regeringer at sikre, at den professionelle kultur og breddekulturen fik gode muligheder – også i en erkendelse af, at den ene ikke kan leve uden den anden.

Den skandinaviske sprogforståelse betyder, at vi alle er vokset op med Pippi, Emil fra Lønneberg, Dyrene i Hakkebakkeskoven – og heldigvis er der også nyere eksempler, som Skam, der for nylig trak de unge (og os andre) til tv-skærmene i måneder, hvor vi pludselig glemte, at norsk var svært! Nordisk design og arkitektur og nordisk mad er internationalt efterspurgt.

Vi har også opbygget et fællessyn på den grønne dagsorden, som senest er slået igennem ved vedtagelsen af FN's 17 Verdensmål, som de nordiske lande i fællesskab var med til at bære frem – og som vi også i høj grad nu selv er forpligtet på at leve op til!

Store ord gør det ikke, der skal også handling til. Og de unge presser på.

Hvem kender i dag ikke 16-årige svenske Greta Thunberg. I hele verden er kun kendt for sit fantastiske engagement i forbindelse klimaforandringerne.

Vi har en ung generation, som frygter for deres fremtid. Og det er særdeles positivt at se, at de unge nu tager kampen op og på en konstruktiv måde råber os andre op. Det er dejligt at se et idepolitisk engagement blive udfoldet på den måde, som de unge gør det i disse dage og måneder, hvor skoleelever, erhvervsskoleelever og gymnasieelever går på gaden og demonstrerer for en bedre fremtid.

Og det er opløftende at se, at de tager ansvar.

Nu er det op til os at påtage os ansvaret, og ikke lade stå til, Vi skal tage deres nødråb alvorligt og sætte højere mål for bæredygtig udvikling, som skaber en ramme for deres fremtid uden frygt for endnu flere klimaforandringer med skovbrande, stigende

vandstande, tsunamier, tørke, sult, miljøforurening, smitsomme sygdomme, folkevandringer til følge.

De unge viser vejen i øjeblikket, og vi skal tage dem alvorligt!

Derfor vil jeg også fra dette jubilæumsrepræsentantskabsmøde rette en kraftig opfordring til de nordiske regeringer:

Klimaproblemerne er globale, derfor skal der også handles globalt. Min opfordring går på at etablere et nordisk klimadiplomati, hvor vi i fællesskab agerer i forhold til de store lande, for at få dem med til at gøre meget mere ved klimadagsorden, sætte endnu højere mål for co2-nedbringelsen og på den grønne omstilling i det hele taget. Hver for sig har vi svært ved at påvirke store lande, som Kina, Indien, USA, Indonesien, Brasilien osv. Når vi nu har samme udgangspunkt på klimaområdet i Norden, bør vi iværksætte et grønt diplomati for at skabe bedre forudsætninger og højere ambitioner for den globale omstilling.

Vi skal ikke bare i ord, men også i handling - som de unge kræver af os – være med til at skabe en bedre fremtid for os selv og for de fremtidige generationer. Lad os samle kræfterne om den vigtigste globale udfordring. Kun på den måde kan vi for alvor være med til at skabe en forskel, der kan mærkes.

Jeg vil appellere til, at de nordiske udenrigsministerier inden FN's Klimatopmøde i september i år udpeger en klimaambassadør og etablerer og finansierer en fælles enhed i et af de nordiske udenrigsministerier, der har de nødvendige ressourcer til at koordinere indsatsen og bruge denne fælles enhed, som udgangspunkt for den fælles aktion på klimaområdet, der er brug for. (Danmark udpegede en særlig udsending for klima og energi, Ditlev Engel, i december sidste år).

Når jeg ser de unge gå på gaderne rundt om verdens storbyer, tænker jeg hver gang på det gamle indianske ordsprog: "Vi har ikke arvet jorden fra vores forældre – vi har lånt den af vores børn".

Jeg havde næste glemt sætningen, som var meget fremme, da Gro Harlem Brundtland i FN i 1987 kom med den banebrydende rapport Vor Fælles Fremtid, der første gang satte fokus på global bæredygtighed.

Vi har med Gro og Greta et godt nordisk fundament at stå på, når vi i Norden står sammen om den grønne omstilling. Og det er nu, der skal smedes!

Heldigvis ser vi, at det nordiske samarbejde har udviklet sig og inddraget flere nye områder.

Hvad der var utænkeligt for få år siden er i dag en realitet. I al ubemærkethed omfatter det nordiske samarbejde i dag også samarbejde på udenrigspolitik og sikkerheds- og forsvarspolitikområderne.

I al ubemærkethed – ja, ikke fordi nogen har forsøgt at skjule det, men fordi det ikke er kontroversielt. Fordi det nordiske samarbejde i det hele taget ikke er kontroversielt, men har den brede folkelige legitimitet. Tænk sig hvis andre internationale systemer pludselig blev udbygget med så væsentlige dagsordener, hvilket ramaskrig, det ville give. Ja, på alle politikområder har vi i Norden i højere eller mindre grad afstemt vores holdninger.

Vi ser alt for ofte på forskellene i stedet for at se på fællesskabet.

Ude i den store verden er der ingen, der kan se forskel på os, men vi er selv i alt for høj grad optaget af nuanceforskellene.

Forskelligheden i Norden er dog ikke større fra nord til syd, fra øst til vest end forskellene på befolkninger i selvstændige lande som Storbritannien, Frankrig, Spanien. I de kommende år skal vi blive bedre til at udnytte det potentiale, vi har opbygget. Om at komme hinanden nærmere i et åbent fællesskab, der ikke slutter sig om sig selv, men ser visionerne for et fællesskab med andre.

Præcis som det begyndte umiddelbart efter første verdenskrig: som et fredsprojekt, hvor samarbejdet skulle afløse modsætningerne. Ikke bare i vores region, men europæisk og globalt.

Norden skal være udfarende sammen og agere som en enhed, hvis vi for alvor vil gøre os synlige på den globale scene. Når vi arbejder sammen, kan vi godt rykke den internationale dagsorden i den rigtige retning, og vi har jo basalt set de samme værdipolitiske tilgange til stort set alt, der er på den internationale dagsorden. For at fastholde det nordiske momentum er det afgørende, at det nordiske samarbejde i EU og FN og andre internationale sammenhænge styrkes.

Jeg har sagt det før, og jeg siger det gerne igen: hver for sig er de nordiske lande for små til at påvirke den globale dagsorden, men hvis vi står sammen, er mulighederne kolossale.

Vi ser det i Frankrig, hvor den franske præsident henviser til både vores velfærdsmodel og arbejdsmarkedsmodel. Vi ser det i Kina, hvor de valfarter til vores lande for at lære af vores klimatilpasninger. Der er brug for et stærkt nordisk svar på fremtidens udfordringer.

Vi står overfor et ganske simpelt valg. Vil vi være vinderne eller taberne i den globale udvikling, som vi er midt i? Hvis vi vil være taberne, så skal vi agere hver for sig i den globale udvikling. Hvis vi vil være vinderne, så skal vi agere sammen. Så er Norden ikke til at komme udenom!

Det er ønsket i Foreningen NORDENs jubilæumsår: Vi kan være stolte af de resultater, vi har været med til at skabe. Men dagsordenen står foran os. Fremtiden har i mindst lige så høj grad, som fortiden, brug for en stærk folkelig nordisk bevægelse, som kan hjælpe med at sætte retningen for de nordiske parlamentarikere og regeringer.

Jeg har fra starten af gjort meget for, at foreningen i forbindelse med jubilæet skulle blive markedsført, og jeg er rigtig glad for, at det er lykkedes. Jeres arrangementer rundt om i hele Kongeriget vidner om at I er på dupperne, og vi har fået mere medieomtale allerede, end foreningen nogen sinde har fået. Både den lokale og landsdækkende presse og de landsdækkende elektroniske medier har vi virkelig fået til at forstå, at den nordiske sag ikke er en saga blot! I de første 5 måneder har der været over 1000 artikler i aviserne om foreningens aktiviteter, og I så selv flere af jer "vores" gallashow i DR, som også gav enorm reklame for vores forening.

Vi har sat gang i en hvervekampagne med vores meget flotte Magasin NORDISKE, som vi har lavet sammen med Egmont og sammen med Have Kommunikation skabt en kampagne på de sociale medier – ja, vi opruster på alle tænkelige fronter med det dobbelte formål: at skabe synlighed og få flere medlemmer.

Og de lokale og landsdækkende initiativer virker, kære venner. De seneste tal for de første 5 måneder i år viser, at vi foreløbig har fået 1008 nye medlemmer mod 268 på samme tidspunkt sidste år. Mere end en tredobling – det er imponerende! Og vi skal gerne meget videre af den vej. Bestil Magasinet og hvervefolderne og brug dem alle tænkelige steder. Vi skal så bredt ud, at ikke én, der kunne tænkes at være medlem af vores forening, undgår vores opmærksomhed!

Men tak til jer alle for indsatsen så langt. Tak til alle vores aktive medlemmer, til lokalafdelinger, landsstyrelse og forretningsudvalg, til jubilæumsudvalget og ikke mindst vores seje sekretariat med Peter Jon i spidsen. Tak for et varmt, stærkt samarbejde! Men:

Året er ikke slut endnu – og vi skal forblive synlige og aktive på alle fronter.

Og skal vi ikke være enige om at kæmpe de næste 100 år for Meget mere Norden, for vi ved det: Dejlig er Norden!

Tak for ordet.

Foreningen NORDEN – det folkelige fællesskab

De nordiske lande har gennem de sidste hundrede år opbygget samfund, hvor tillid og forståelse, tryghed og en høj grad af lighed er markant fremherskende.

Vi har vist, at vi kan skabe resultater og udvikle vores samfund så de er blevet et forbillede for andre.

Foreningen NORDEN har spillet en hovedrolle i opbygningen af det folkelige nordiske samarbejde.

Vi har formået at skabe fælles syn på vigtige værdipolitiske områder, såsom folkestyre, uddannelse, social velfærd, arbejdsmarked og den grønne dagsorden.

De værdier vi sammen bygger på, har stor indflydelse på samfundsudviklingen langt ud over de nordiske grænser. Værdier, som også kommer til udtryk i FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

Vi har i Norden et fællesskab, som vi bør værne om.

Foreningen NORDEN har til formål at styrke og udvikle de nordiske folks samarbejde indadtil og udadtil.

Vores vision er et aktivt og fremadrettet nordisk samarbejde med høj folkelig legitimitet. Et samarbejde, der med udgangspunkt i de fælles nordiske værdier kan bidrage til demokratisk og bæredygtig samfundsudvikling inden og uden for Nordens grænser.

Foreningen NORDEN har følgende principper for sit arbejde og interessevaretagelse:

- Foreningen NORDEN er den danske platform for nordisk folkeligt samarbejde
- Foreningens opbygning er udtryk for de nordiske grundværdier og præget af åbenhed, tillid og samarbejde
- Lokalfdelingerne er foreningens fundament og skal være til stede over hele Danmark, med aktiviteter i alle landets kommuner
- Foreningen NORDEN udøver sin indsats inden for uddannelse, kultur, oplysning og venskabsarbejde
- Foreningen NORDEN retter sin indsats mod personer og institutioner, der kan styrke forståelsen for det nordiske arbejde og den nordiske ide
- Foreningen NORDEN samarbejder med danske og nordiske organisationer med henblik på at styrke fællesskabet mellem de nordiske lande

De nærmere retningslinjer for foreningens organisering og interessevaretagelse fastlægges af foreningens repræsentantskab.

På det nationale og nordiske plan vil foreningens indsats afspejle et fortsat arbejde med at styrke fællesskabet mellem de nordiske lande med

- ønsket om at udrede det unikke ved den nordiske samfundsmodel og det værdifællesskab landene er fælles om, herunder samarbejdets folkelige grundlag
- fortsat fokus på fjernelsen af grænsehindringerne for mennesker og erhvervsliv i Norden, herunder forstærket informationsformidling og servicering via Info Nordens virksomhed

- ✚ en gedigen fælles indsats i forhold til den grønne omstilling, klimaindsatsen og en afgørende satsning på gennemførelsen af FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling
- ✚ et styrket tv-samarbejde, gerne gennem en opprioritering af Nordvision-samarbejdet
- ✚ for at de nordiske public service-medier bliver tilgængelige for alle i Norden
- ✚ styrket sprogsamarbejde i alle led
- ✚ styrket retsligt samarbejde, herunder harmonisering af retstilstanden mellem landene og i forhold til implementeringen af EU-lovgivning
- ✚ styrket samarbejde inden for udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik
- ✚ styrket samarbejde om de nordiske landes udenlandske ambassader og repræsentationer
- ✚ højere grad af koordinering af synspunkter og fælles optræden i europæiske og globale strukturer
- ✚ stærkere koordinering i forbindelse med bistandsprojekter og internationale hjælpeopgaver
- ✚ fælles person-ID i en elektronisk virkelighed
- ✚ bedre højhastighedsinfrastruktur både digitalt og transportmæssigt
- ✚ samnordiske kultursatsninger indenfor og udenfor Norden
- ✚ stærkere samarbejde indenfor turisme med skabelsen af Visit Norden
- ✚ fortsat stærkt samarbejde på socialområdet
- ✚ fælles udnyttelse af de nye muligheder i Arktis med vægt på bæredygtighed og respekten for de oprindelige folk i området
- ✚ flere fælles miljømærkninger
- ✚ en bedre udnyttelse af det nordiske samarbejde i den globale konkurrence
- ✚ sikringen af en arbejdskraftsmobilitet i forbindelse med et fleksibelt nordisk arbejdsmarked og et mere fleksibelt arbejdsmarked
- ✚ øget samarbejde om uddannelse og forskning
- ✚ et stærkere nordisk samarbejde om vedvarende energiløsninger

Prioriteringen af denne indsats fastlægges i årlige strategi- og handleplaner for foreningens arbejde og udmøntes i samarbejde med Foreningerne NORDEN i de øvrige nordiske lande.